Artikel 45 vragen

Aan: College van B&W Zwolle

Van: Fractie Socialistische Partij, Sandra Drost

Datum: 16 augustus 2026

Geacht college,

Naar aanleiding van het artikel in *de Stentor* van 15 augustus jl. over de situatie van biologische tuinders Ruben en Judith aan de Hertsenbergweg in Spoolde, stelt de SP-fractie schriftelijke vragen aan het college. De tuinders pachten een perceel direct naast het terrein dat de gemeente heeft bestemd voor het initiatief Voedselbos. Voorafgaand aan deze publicatie heeft de fractie reeds uitvoerig gesproken met Ruben en Judith en een overleg bijgewoond met de betrokken beleidsambtenaar van de gemeente Zwolle.

Uit deze gesprekken en eigen feitenonderzoek blijkt dat de gemeente overweegt het pachtcontract met Ruben en Judith per direct te beëindigen om de circa 0,28 hectare grond toe te voegen aan het aangrenzende voedselbosproject wanneer zij niet vrijwillig het benodigde stuk land aan het voedselbos afstaan. Als motivering hiervoor is gesteld dat het voedselbos minimaal 6 hectare aaneengesloten grond nodig heeft om te kunnen voldoen aan de subsidievoorwaarden.

Uit controle van de formele subsidierichtlijnen (onder meer van Stichting Voedselbosbouw Nederland) blijkt de minimumeis voor dergelijke projecten echter **5 hectare** te zijn. Zelfs wanneer het vervuilde deel van 0,28 hectare buiten beschouwing wordt gelaten, beschikt het voedselbos over ruimschoots voldoende oppervlakte om aan de formele subsidie-eisen te voldoen. Het opofferen van een bloeiende, lokale biologische tuinderij is derhalve feitelijk en subsidietechnisch onnodig.

Daarnaast constateert de fractie een stuitende rechtsongelijkheid: terwijl een nieuw initiatief direct een langjarig perspectief van 30 jaar krijgt toegezegd, worden hardwerkende lokale tuinders na negen jaar trouw beheer afgescheept met tijdelijke pachtovereenkomsten. Dit staat haaks op de gemeentelijke ambities rondom lokale voedselketens, biodiversiteit en betrouwbaar overheidshandelen.

Dit leidt tot de volgende vragen:

1. Tijdens het fysieke overleg tussen de tuinders, de SP en de betrokken beleidsambtenaar is door de gemeente expliciet aangevoerd dat het voedselbos minimaal 6 hectare aaneengesloten grond nodig heeft om aanspraak te maken op subsidie. Op welke officiële subsidieregeling of richtlijn baseert het college deze harde eis van 6 hectare, nu de gangbare landelijke norm (onder meer van Stichting Voedselbosbouw Nederland) op **5 hectare** ligt?
2. Kan het college bevestigen dat het voedselbosproject, zelfs zónder een deel van het perceel van Ruben en Judith (circa 0,28 hectare) en met uitsluiting van het vervuilde deel, reeds ruimschoots boven deze landelijke norm van 5 hectare uitkomt? Zo nee, kan het college een exacte berekening overleggen van de benodigde en daadwerkelijk beschikbare oppervlakte?
3. Welke specifieke subsidies (Europees, provinciaal, gemeentelijk of via fondsen/stichtingen) zijn voor dit voedselbos aangevraagd of reeds toegezegd, en welke exacte oppervlakte-eisen en voorwaarden zijn hieraan verbonden?
4. Tijdens het overleg tussen de tuinders, de SP en de betrokken vakambtenaar, bleek de gemeente niet inhoudelijk voorbereid op dit gesprek. De ambtenaar kon bijvoorbeeld geen uitsluitsel geven over het oppervlak van de vervuilde grond, en gaf aan dat het om ‘een halve of kwart hectare’ zou gaan. Er was geen documentatie beschikbaar van eerdere gesprekken of voorstellen van de gemeente. De ambtenaar gaf in het gesprek aan dat het aanvankelijk de bedoeling was om dit gesprek te voeren op basis van een concreet voorstel vanuit de gemeente, maar vertelde dat er geen voorstel lag. Vervolgens blijkt uit de reactie van de perswoordvoerder aan de Stentor, dat de gemeente wel degelijk de precieze cijfers paraat heeft. Hoe beoordeelt het college deze wijze van voorbereiding en benadering van de tuinders in het licht van goed, zorgvuldig en transparant bestuur?
5. Wat is de exacte aard, omvang en risicoklasse van de geconstateerde bodemvervuiling op het terrein en welke saneringsverplichtingen en bijbehorende kosten brengt dit met zich mee voor de gemeente Zwolle?
6. Is het college bereid om het voorgenomen besluit per direct te heroverwegen en het pachtcontract met Ruben en Judith te continueren, aangezien beide initiatieven naast elkaar kunnen bestaan en een andere manier te vinden om het Voedselbos te compenseren voor het vervuilde stuk grond, bijvoorbeeld door een financiële tegemoetkoming, of indien blijkt dat er een verplichting ligt naar de gemeente deze grond te saneren, dit uit te voeren?
7. Mocht het college onverhoopt toch vasthouden aan herverdeling van de grond: Welk concreet, gelijkwaardig en langjarig alternatief biedt de gemeente aan deze tuinders om hun bedrijfsvoering zonder schade voort te kunnen zetten?
8. In het gesprek voerde de ambtenaar aan dat het formeel om een tijdelijke pachtconstructie gaat die jaarlijks opzegbaar is. Is het college het echter met de SP eens dat de gemeente Zwolle, als overheid gebonden aan de algemene

beginselen van behoorlijk bestuur (waaronder het vertrouwens- en gelijkheidsbeginsel), na negen jaar van onafgebroken gebruik en stilzwijgende verlenging een bijzondere zorgplicht en gewekt vertrouwen heeft opgebouwd richting deze biologische tuinders?

9. Hoe rechtvaardigt het college het willekeurige en scheve contrast waarbij:
   Een nieuw initiatief (het voedselbos) direct een langjarige exploitatiezekerheid van maar liefst 30 jaar in het vooruitzicht wordt gesteld;
   Terwijl een bestaande, lokale biologische ondernemer die al negen jaar investeert in bodemkwaliteit, biodiversiteit en de lokale voedselketen, stelselmatig in onzekerheid is gehouden met jaarcontracten en nu zonder feitelijke noodzaak (gelet op de geldende 5-hectarenorm) aan de kant wordt gezet?
10. Deelt het college de mening dat het oplossen van een vermeend grondtekort voor de één, door het afpakken van grond en het aantasten van het verdienmodel van de ander, direct strijdig is met het evenredigheidsbeginsel en geenszins kan worden gekwalificeerd als een redelijke of bevredigende oplossing?

Met vriendelijke groet,

Sandra Drost

Fractie SP